

Слабыя месцы Савецкага Саюзу

Здавалася-б, што непаўстрыманая агрэсіўнасць Савецкага Саюзу, ягоная наўгутавіцца перад Захадам у развязаны ўсякіх спрэчных пытанняў, ягоная дынамічная афэнзывы паўлітычнае і прапагандовая выплыўвае з усьведамлення сілі ѹ непераможнасці. Калі супрацьпаставіце афэнзыву паўлітыцы ѹ такіх-жак тэксты Савецкага Саюзу віключна абаронную, мірную і ўступлівую ды кампрамісную паўлітыку Захаду, дык можна было-б зрабіць вывад, што перад магутнасцю Савецкага Саюзу заходніх дзяржав, усе разам узяты, зьяўляюцца настолькі слабымі, што іхны поўны ўпадак ёсць толькі пытаннем часу. А нельга-ж забывацца, што гэтак і думае большыня падсавецкіх людзей, а таксама ѹ напоўкальняльная й недараўвітая народы Азіі. Апартуїстичная паўлітыка Захаду ѹ ягонае жаданье міру за ўсякую цену зьяўлецца водой на мыні большыня прапаганды, бо дае ёй моцныя аргументы для пераконання сваіх і чужих народаў а slabasiby Захаду і ўсіх сіл.

Тымчасам не сакрэц, што ѹ затраўднені Савецкі Саюз зьяўлецца глыбокім падмінаваны вялізарнымі нутрановыми супіречнасцямі ѹ банкротствам самой савецкай сістэмы. На першы пагляд, гэтыя ягоныя слабасці ня лёгка заўажыць, бо, дзякуючы ѻдасканаленай безгледнай таталітарнай сістэме, не-задаваленій ѹ антысавецкім фэрмэнтам ціпер на могучы тады выліца ѹ актыўную форму, яны могуць існаваць толькі ѹ стане патэнціяльнам. Тым не меней Савецкі Саюз, як калісці правільна выразіўся ангельскі генэрал Фальтер, зьяўлецца толькі «віліканам на глыбінных нагах». Ягоная непаўстрыманая агрэсіўнасць і ягоная наўгутавіцца выплыўвае не з ягонае сілі і не з пракананіем абліасці Захаду, але з пэўнасці, што Захад, заграсы ѹ поўнымі дзефэтызмам, не толькі не распачне вайны супраць Савецкага Саюзу, але на-вец у сваіх паўлітычных пропагандавых дзеяниях не адваўяцца выкарыстаць, як сълед, ягонае часавое слабасць, блю-чысця яго дражніць і загнаваць.

Пакліканы й непакліканыя эксперыты ад савецкіх справаў любіль дашуквашча ѹ Савецкі Саюз ягонае Ахілесава пята, усіх тых слабых месцоў, што маюць загражаць большавіцкай сістэме. У сваіх таіх спекуляціях часам яны да-ходзяць праства да фантастичных і сэнсацыйных выкладаў. Прыкладам, старавінна сэнцакай камісіі замежных справаў ЗША сенатар Вэйлі, між іншым, ува-жай, што адным із сур'ёзных слабых ме-сцоў Савецкага Саюзу зьяўлецца незадаваленіе з рэ-жыму. Бо хай нам пакажуць абароннікі нацыянальнай савецкай паўлітыкі з НТС і іншых імп'рэялістичных праектах, якое давала ім уяўленне, якое давала ім савецкая пропаганда. У вапо-ній фазе пераможнае вайны мільёны савецкіх жаўнероў падыбілі на Захадзе ѹ пераканацца, што жыццё працоўных на-пакіраваная на падніцце ўзору-ні сельская гаспадаркі, атрыманыя большыніх ураджаяў, павялічыне пагалоўя быдла і павышэнне выдаўніцтва пра-ктаў калгасынікаў. Усё гэта дастатковая га-восььмь за тым, што савецкая сельская гаспадарка дакацілася да поўнае руіны зьяўлецца адным із найбольш слабых месцоў усея савецкай сістэмы.

3. Да канца апошніх вайны ўсе савец-кія людзі былі гармітчына замкнутыя ад Захаду і мелі аў им уяўленне, якое давала ім савецкая пропаганда. У вапо-ній фазе пераможнае вайны мільёны савецкіх жаўнероў падыбілі на Захадзе ѹ пераканацца, што жыццё працоўных на-пакіраваная на падніцце ўзору-ні сельская гаспадаркі, атрыманыя большыніх ураджаяў, павялічыне пагалоўя быдла і павышэнне выдаўніцтва пра-ктаў калгасынікаў. Усё гэта дастатковая га-восььмь за тым, што савецкая сельская гаспадарка дакацілася да поўнае руіны зьяўлецца адным із найбольш слабых месцоў усея савецкай сістэмы.

Савецкім Саюзу ія спыняюцца ѹ сінія; каб выкараніць або хоць зьвіляваць гэты «буржуазны нацыяналізм» ды зъмененіць ненавісць да расейшчыны, апрача мэтадаў паўлітычнага тэоруру МВБ-МГБ і дзяржаўнага прымусу, змабілізаваны ўсімі савецкай пропаганды, якай намагаецца пераканацца нерасейскія народы аб усіх тых нязлічоных «дабрадзеўствах», якія яны мелі ѹ мінуўшчыні за часу сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі ў ім 8.900.000 штук у паўнаныні з мамантамі ліквідацыі НЭП-у ў 1928 годзе. Толькі ў 1952 годзе ўсі зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад, але шпаркімі крокамі сунецца назад. Ен сінія; зъмененішыся большыя чымся на 2 мільёны штук. І гэта ѹ той час, калі ў паўнаныні з даваеннымі станамі тэрыторыі й насленіцтва Савецкага Саюзу даўніна

кіта Хрушчоў 7 верасня 1953 г. быў зму-шаны заалімраваць, што савецкая гаспадарка на толькі не развівавацца наперад

Слабыя месцы Савецкага Саюзу

(Заканчэнне з 2-ой балоны)

систэмы. Усьведамленыне гэтага стану, шавікі сярод каляніяльных і адсталых што ўсё тое, абы чым крычала савецкая пропаганда, было хвальшам, а сам са- праце Захаду іхня нацыянальны ім- шэцкі лад і савецкая систэма зьяўлецца найгоршай формай нявольніцтва, вы- зыску, зьдзеку й галіты, мусіла ўвес- лепши, на здомарліваныя яшчэ да канца элемэнт падсавецкіх людзей на- строіц варожа да савецкага рэжыму або, на найлепшым для бальшавікоў вы- надку, зьнішчыць усякі да іх дэвер. Гэта быспрочна зьяўлецца наступнай Ахілесавай пятой Савецкага Саюзу.

4. Заходні съвет моцна спадзяваўся і навет верыў, што пасля съмерці Сталіна ў Крэмлі мусіце разыграцца змаганьне за спадчыну дыктатара, якое, калі ён прывядзе да ўпадку савецкай систэмы, дык прынасіц так моцна яе аслабіць, што Саветам можна будзе тады дыкта- ваць усякі ўмовы міру з Захадам. I Захад паважна чакаў на такую энтузіа- насьць, але чакаў пасыўна й бязвездна. Што ў Крэмлі былі паважныя церці ў ірэвідзе між съмерці Сталіна і ары- штаваньнем Бэрый, а гэтым нікто не сумялаеца. Але ці існуюць яны сянь- и і ці заіснююць у будучыні, адказаць на гэта цікіка. Мы хутчай схіляемся да думкі польскага публіцыстага Цата- Манкевіча, які пісаў, што пара перад арыштаваньнем Бэрый «была гэта ма- гчымым адзінай хвілінай, калі Амэрыка могла выйграць вайну без вайны» і што «нагода, якую мела Амэрыка, ужо не паўторыцца».

Вось гэта быў-бы тая найбольш слабыя месцы Савецкага Саюзу, якія пау- стрымуваюць яшчэ Крэмль ад ягонае генэральнае расправы з дэмакратычным Захадам і астуджаюць ягону гарачку да паходу на падвой усяго съвету.

Захад знаходзіцца ў стане халоднае, г.зн. палітычнае і псыхалігічнае вайны з Савецкім Саюзам і будзе ў ім знахо- дзіцца аж датулю, пакуль яна не вы- ліеца ў гарачую трэйцю сусьветную вайну, прэлюдыйдай да якой была ўжо ка- рабская вайна, ёсць вайна ў Індакіта і можа быць яшчэ некалькі такіх-жай- прыфэрыйных войн. Аб нейкім трывалым адпружаньнем, у якое вераца многія заходнія палітыкі на чале з Чэрчылем, у якое верыць бальшыня заходнія публічнае апіні, як можа быць мовы, буда- гэта разынілася-б з крэмліўскім імп- рыялістичнымі мэтамі. Загроза савецкага агрэсіі ў форме трэйця сусьветной вай- ны зьяўлецца наўхўльная. Каб адхілі- гэту загрозу, Захад павінен быў-бы на- толькі бараніцца, на толькі прадукаваць атамныя бомбы, каб сваёй мілітарнай пе- равагай запалохаць агрэсараў з Крэмлём, але таксама і ў першую чаргу мусі-бы намагацца аслабляць сваёго праціўніка ўсіды, дзе толькі магчымы. Палітыка заўсёднага капітальніцтва перад савета- мі, палітыка ўстуцік і гарантаванія разбойніку права собксаціі на заграб- ленасці ўкрядзенасці ім, як сяньні гэта рабіць Захад, відзе не да аслабленьня, але толькі да ўзмацнення агрэсара. Тады траба не бараніцца й адстуць, але наступаць, пры гэтым у першую чаргу наступаць на тая варожыя пазыцыі, якія ў яго зьяўлецца наўслабейшыя ў іншыя загражаныя.

Прыгледзімся, як-ж я Захад выкары- стаўшы вышэй паказаныя намі слабыя пазыцыі Савецкага Саюзу.

Калі ходзіцца пра выкарыстаныне незадаваленія нерасавецкіх народу з на- цыянальной палітыкі Савецкага Саюзу, то Захад на толькі не зьяўлецца на- важкім аслабляць гэтай важнай яго- наі пазыцыі, але сваёй нягатычнай нацыя- нальнай патрэбай і нацыянальных ім- гэтым нерасавецкіх народу выдатна пада- грамагае бальшавіком перамагчы гэту вайну слабасць. У той час, калі баль-

шавікі сярод каляніяльных і адсталых што ўсё тое, абы чым крычала савецкая пропаганда, было хвальшам, а сам са- праце Захаду іхня нацыянальны ім- шэцкі лад і савецкая систэма зьяўлецца найгоршай формай нявольніцтва, вы- зыску, зьдзеку й галіты, мусіла ўвес- лепши, на здомарліваныя яшчэ да канца элемэнт падсавецкіх людзей на- строіц варожа да савецкага рэжыму або, на найлепшым для бальшавікоў вы- надку, зьнішчыць усякі да іх дэвер. Гэта быспрочна зьяўлецца наступнай Ахілесавай пятой Савецкага Саюзу.

5. Заходні съвет моцна спадзяваўся і

навет верыў, што пасля съмерці Сталіна ў Крэмлі мусіце разыграцца змаганьне за спадчыну дыктатара, якое, калі ён прывядзе да ўпадку савецкай систэмы, дык прынасіц так моцна яе аслабіць, што Саветам можна будзе тады дыкта- ваць усякі ўмовы міру з Захадам. I Захад паважна чакаў на такую энтузіа- насьць, але чакаў пасыўна й бязвездна. Што ў Крэмлі былі паважныя церці ў ірэвідзе між съмерці Сталіна і ары- штаваньнем Бэрый, а гэтым нікто не сумялаеца. Але ці існююць яны сянь- и і ці заіснююць у будучыні, адказаць на гэта цікіка. Мы хутчай схіляемся да думкі польскага публіцыстага Цата- Манкевіча, які пісаў, што пара перад арыштаваньнем Бэрый «была гэта ма- гчымым адзінай хвілінай, калі Амэрыка могла выйграць вайну без вайны» і што «нагода, якую мела Амэрыка, ужо не паўторыцца».

Мы на сумяляемся, што заходні съвет супраце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад- казных палітычных дзеянікаў Захаду, што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту рэакцыю, што ў змаганьні з бальша- візмам траба абліціць выключна на па- вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы- падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на- цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

візмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

падкі падтрымлівания. Так як

расейскім народзе і што народ гэты, у

выпадку падтрымлівания Захаду на-

цыянальна-вызваленых імкненій не-

расавецкіх народу, будзе змагацца су-

праце яго за ўтрыйманне «адзінай недзя- лімай», хоць і бальшавіцкі Рәсей. Зьяў- ліеца проста недаваральны для ад-

казных палітычных дзеянікаў Захаду,

што яны яшчэ дагэтуль вераша ў гэту

рэакцыю, што ў змаганьні з бальша-

vіzмам траба абліціць выключна на па-

вызваеніне, на жаль, не знаходзіцца вы-

пад

„Мы песьняй уславім Цябе, Беларусь!“

Беларускі народ вызначаеца вялікім музыкальным і песеннім здольнасцямі, а ягоная, нязвычайна арыгінальная ў свае мэлёдныасці, народная песьня мае мала сабе роўных сярод песьнага мастацтва іншых народу. Дык і на дзіве, што ў нашым нацыянальным адраджэнні, у вадраджэнні беларускага культуры песьня займала выдатнае месца і адыграла вялікую ролю.

Сяняня ў панинваленай Бацькаўшчыне беларуская песьня, як і ёсё, што гаворыць аб нацыянальнай самабытнасці нашага народу, зьяўляецца прыгнечанай і засуджанай. На ейнае месца ўводзяцца розныя «Кашоны» ды іншыя маскоўскія «дрындышкі». «Зъ ярмом даў і песьню чужынцу», — сказаў наш нацыянальны паэт Янка Купала.

МИКОЛА КУЛІКОВІЧ

Выдатны беларускі кампазытар, прафэсар музыкі і даследавальнік беларускага фальклёру. Як кампазытар, опэры і сымфанічны дырыгент і даследавальнік, ён шмат зрабіў для беларускага музыкі раней на Бацькаўшчыне і цяпер на эміграцыі. Ён зьяўляецца шматгадовым кіраўніком музычнага мастацтва на Беларусі і кіраўніком Беларускага Тэатру Эстрады ў Німеччыне. Зьяўляецца ён аўтарам сперных, сымфанічных, камэрных, харавых і масавых музычных твораў.

Галоўныя з іх: «Беларускай аркестравая сúта», «Сымфонія № 2 на беларускіх тóмы», «Беларускай вакальнай сúте», опера «Кацярына», опера «Лясное Возера», опера «Усяслаў Чарадзе».

Шмат арыгінальных кампазыцый Куліковіча ўвайшлі ў народ і сталіся, дзякуючы сваёй папулярысці, запраўды народнымі съпевамі. Да іх належажаць: «Васілёчкі», «У гушчарах», Арлянты», «Пагоня», «Слуцкі ткачы», «Бацькаўская слоўца», «Нёман», «Я ад вас далёка», «О, Беларусь, мая шыпшина» і шмат іншых.

НАДЕЖДА ГРАДЭ

Опэрная артыстка і ўтalenтаваная выканальница беларускага опера, рамансавата і песьнага рэпэртуара ў Амэрыцы. Ейны моцны і прыемны голас (сопрано) ды лірчынасць выканання робяць кожнае ёнае выступленне вялікай удачай, будзячы шчырыя сымпаты ў слухачоў.

ПЁТРА КОНЮХ

Выдатны малады беларускі артысты-съпявак, лірчыны бас Пётра Конюх, сваім выступленнямі ў Рыме здабыў сярод папулярысці і прызнанне. У 1951 годзе здабыў ён на Рымскай Акадэміі дыплём з мастацтвам тытулам «Cavaliere Accademico» і закваліфікаваннем спецыяльнасці, як «Artista Lirico».

На фотодыску: Пётра Конюх выконвае ведамую патрыятычную песьню на слова Янкі Купалы «Жыў на съвеце Лівон» на ўрачыстай акадэміі ў Рыме 25 сакавіка 1953 г. з нагоды 35-ай гадавіны абавешчання незалежнасці Беларусі. Пры фартаніні прафэсар Рымскай кансерваторыі і настаўнік П. Конюха, Корсі.

БЕЛАРУСКІ СТУДЕНЦКІ АНСАМБЛЬ У ЛЮВЭНЕ

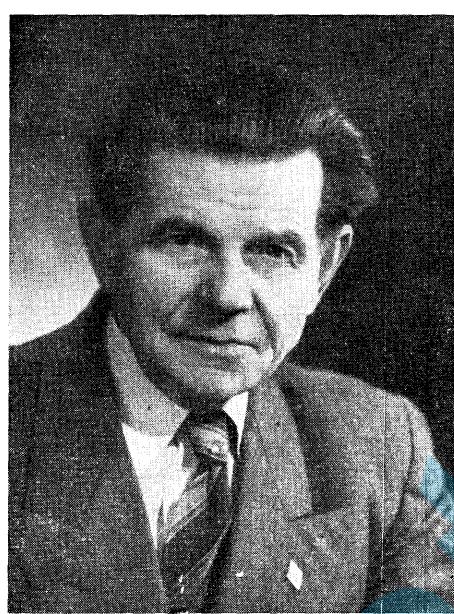
Заснаваны яшчэ ў Марбургу ў Німеччыне, а пасля 1948 г., у сувязі з пераездам беларускай студэнцкай групы з Марбургу ў Бельгію, адноўлены ў Лювэне, Студэнцкі Ансамбль Беларускага Народнай Песьні і Танцу зьяўляецца адзінай беларускай вакальнай трупай у Заходній Еўропе, якая палажыла вялікія заслугі ў галіне папулярызацыі беларускага песьнага мастацтва на ўсходзе ўсходу. Найбуйнейшы росквіт Ансамблю распачаўся ў 1950 г., калі ў Лювэне пераехаў камп. М. Равенскі і а比亚ў над ім мастацкое кіраўніцтва. Ансамбль даў некалькі дзесятак удалых канцэртаў у розных гарадох Бельгіі і Францыі, зда-

бываючы для сябе славу, а для беларускай песьні шчырыя сымпаты і глыбокое зацікаўленне сярод чужынцаў. Беларуская народная і рэлігійная песьня, наўграная Ансамблем на грамафонныя піліткі, гучыць сініні падчас нацыянальных урачыстасцяў і сібровых вечароў усюды там, куды лёс закінуў нашых суродзіц.

На фотодыску: 1. Ансамбль пад дырыгентам камп. Равенскага падчас выступлення; 2. ансамблевая група на чале з камп. М. Равенскім.

І толькі на чужынне, усюды там, куды лёс закінуў нашых суродзіц, звініць прыгожай мэлёдыйай нашая родная песьня так, як калісьці на Бацькаўшчыне. Яна сталаася тут магутнай збройю у захаваныя нашае нацыянальнае душы ды служыць найлепшым сяродкам для пра- паганды беларускага імя сярод чужынцаў. Заходнія народы нашую песьню па-

любілі і падзіўляюць высокую мастац- касць ёнае мэлёдый і выкананія. А тыя нашыя суродзічы, што гэту песьню пра- пагаюць і гэтым самым больш не- пасрэдна прамаўляюць да начуцца пе- раважнік абыякавых да нас шчаслівых народу вольнага съвету, выконваюць вялікую пачэнсную службу для Бацькаў- шчыны.

МИКОЛА РАВЕНСКІ

Выдатны беларускі кампазытар і ды- ригент, галоўнай рысай творчасці яко- га, апрача высокие мастацкія ўзроўні, зьяўляецца найбольш непасрэднае і не- схваліванае мадэрністичнай манерай переданне народнага характару нашае песьні. Ён зьяўляецца аўтарам опэры «Браніслава», многіх рамансаў, мэлёдый ў словах беларускіх паэтав, але най- вялікшыя палажы ў заслугі, як кампа- зытар народных песьняў.

Равенскі памёр 9 сакавіка 1953, але ягоная музычная творчасць будзе за- ўяды годна рэпрэзэнтаваць беларуское песьненне мастацтва.

АЛЕСЬ КАРПОВІЧ

Беларускі ўтalenтаваны кампазытар, будучы адначасна здольным піяністым, будучы кампание музычныя творы для фортэп'яну.

Пасля съмерці камп. Равенскага, Кар- повіч пераішоў мастацкое кіраўніцтва й дырыгентства Лювэнскім студэнцкім ан- сямблем.

НАДЗЕЖДА ГРАДЭ

Галоўны арганізатор і мастацкі кіраў- ўтalenтаваным голасам здабыў вялікую славу сярод кан- никі Беларускага Ансамблю Народнай дыскага грамадзянства. Ягонае першае публічнае выступ- Песьні ў Танцу ў Монтрэалі (Канада). ленне ў травені 1951 г. на міжнародным музычным фэстывалі, арні- жа здольны салісты-тэнар, выка- ваны народных і мадэрнічных песьняў. Выступае часта ў канадскім радыё, а артыстага першым вялікім сукцесам. З 24-ох нацыяналь- некаторыя ягоныя песьні найгрынаныя на чанку Беларусы занялі не толькі першае месца, але і за- грамафонныя пліткі.

МИХАЛ РАДЧАНКА

Малады 19-цігадовы съпявак самародак сваім нязвычайна галасам здабыў вялікую славу сярод канадскага грамадзянства. Ягонае першае публічнае выступ- Песьні ў Танцу ў Монтрэалі (Канада). ленне ў травені 1951 г. на міжнародным музычным фэстывалі, арні- жа здольны салісты-тэнар, выка- ваны народных і мадэрнічных песьняў. Выступае часта ў канадскім радыё, а артыстага першым вялікім сукцесам. З 24-ох нацыяналь- некаторыя ягоныя песьні найгрынаныя на чанку Беларусы занялі не толькі першае месца, але і за- грамафонныя пліткі.

Аб нязвычайнім посыпеху першага публічнага выступлення М. Радчанкі съветчылі ўже загалоўкі газетных спра- ваздачаў з Фэстывалю: «Малады беларускі тэнар зноў усхватлівае аўдыта- рыю», «Беларускі хлапец чараўваў Фэстывалю голасам нязвычайной мастацкасці», «Беларускі хлапец мае задзіўляю- чы голас» і г. п.

Музыкальны кіраўнік канадскага радиа Том Тайлэр гэтак адзначыў нашага съпявака («Вініпэг Трыбюн», 23. 5. 1951): «... выступіў з групой малады хлапец і пачаў піяніць. Я быў зусім ашаломлены ягоным багаты аборонам голасам і ма- стацкасцю, што я мог ледзьве паверыць май вушам». В. Г. Андерсон, піянік вініпэскіх кампазытараў і зыбіраль- нік народных песьняў, асвятыў: «Я чую ў май жыцці толькі тры або чатыры галасы падобныя гэтаму».

М. Радчанка выступае на ўсіх беларус- скіх канцэртах у Вініпэгу і ў канадскіх радыё, прыносячы вялікую славу беларускаму песьненому мастацтву.

На фотодыску: М. Радчанка выкон- вав беларускую песьню пад акампанемен- та тырольскай цытры на Міжнарод- ным Музычным Фэстывалі ў Вініпэгу 21. 4. 1952 г. Акампанюе Аўстрыячка Гусці Таўэр.

**БЕЛАРУСКАЯ ПЕСНЯ
У КЛІУЛЕНДЕ**

Спасярод асяродзьдзяў новае беларускае эміграцыі ў ЗША на асаблівую ўва-гу заслугоўвае Кліўленд. Тут сканды-равалася ладная група беларускае моладзі, а сярод яе — ня мала адданых патрыётаў і гарачых энтузіястах. Праца моладзі праводзіцца ў розных галінах, але найбольш выдатна ў галіне белару-скага песеннага мастацтва.

Яшчэ некалькі год таму назад гэтая моладзь, хады якія мела адпаведнага ма-стакага кіраўніка, заранізала добрыя мужчынскі і мяшаны хоры. 24 жнівенія 1952 г. мяшаны хор моладзі з Кліўленду прыняў ўдзел у міжнародным фестывалі песні і танцаў у Дэтройце п. н. «Са-валікада Амерікан». Сярод многіх нацыя-нальнасцяў, што прыймалі ўдзел у фэ-стывалі, Беларусы занялі першыя месцы, а адна з мясцовых газетаў напісала: «Белымі добраў выпаў дасканалы хор Бе-ларусаў, узбуджаючы прайдзіве зьдзі-ленне падборам праграмы, як і гар-манізацый».

На просьбу кліўлендзкага моладзі, ту-ды пераехаў над восень мінулага году кампазытар М. Куліковіч і абняў ма-стакага кіраўніцтва над мясцовымі хо-рамі. Ён хутка аднавіў і ўдасканаліў мужчынскі, дзявоцкі і мяшаны хоры, якія першы раз над новым кіраўніцтвам, выступілі на канцэрце 31. 10. 1953 году і здабылі поўнае прызнанне. Тут-же працуе ў музичнай школе, кіраванай камп. М. Куліковічам.

Праца кліўлендзкага моладзі над ма-стакім харавым выкананнем беларус-кае песні, дзякуючы кіраўніцтву камп. Куліковіча, знаходзіцца на добрай да-резе, а ў недалёкай будучыне можна ад-ле спадзявацца яшчэ большых вынікаў.

Мужчынскі Хор у Кліўлендзе

Мяшаны Хор у Кліўлендзе

Кліўлендзкі Мяшаны Хор падчас выступлення на Міжнародным Фестывалі ў Дэтройце 24 жнівенія 1952 году.

Дзявоцкі Аансамбль выступае на канцэрце, ладжаным Беларускім Жапоцкім Згуртаваннем і Беларускім Студэнцкім Таварыствам у Нью Ёрку.

АНСАМБЛЬ НАРОДНАЕ ПЕСНІ І ТАНЦАУ У МОНТРЭАЛИ

Ансамбль зарганізаваўся два гады таму назад пад умелым кіраўніцтвам Паўла Чопчыца. За гэты час было наладжана некалькі самастойных канцэртаў у Монтрэалі і Торонто, апрача гэтага Ансамбль дае багатую праграму падчас розных нацыянальных святынняў.

Заслугаўвае на ўвагу й тое, што артыстычная група ў Монтрэалі, апрача песеннага і танцевальнага рэпертуару, з добрым поспехам прабуе сваіх сілаў і ў галіне драматычнай. Да гэтага часу былі паставленыя на сцене: «Заручыны Паўлінкі», і «На вёсцы» Ф. Аляхновіча, «Мікітаў Лапаць» М. Чарота, «Модны Шляхцок» К. Кағанца ды літаратурна-специфічныя мантажы: «Курган» Янікі Купалы і «Вечар на вёсцы».

На фотадзімках з права на лева ўверсе: 1. група ўдзельнікаў Ансамблю з сваім мастакім кіраўніком П. Чопчыцам насырэдзіне; 2. дзявоцкая група Ансамблю выконвае спонічныя мантаж-песні «Васілічкі» ў музычным апрацаванні камп. М. Куліковіча падчас гасціннага канцэрту ў Торонто 12. 10. 1952 г. Фотодзімак направа: «Што-ж маўчиш ты, гусьляр?» — сцэна з мантажу пээмы Я. Купалы «Гусьляр» у Монтрэалі.

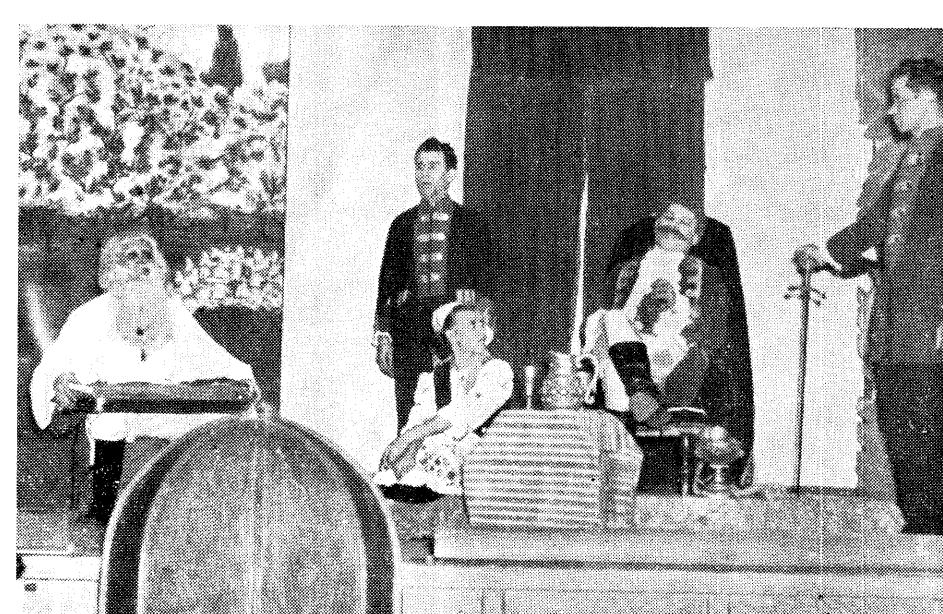
**БЕЛАРУСЫ ВІНІПІГУ ГОДНА
РЭПРЭЗЕНТОУЦЬ НАШУЮ ПЕСНІ**

Беларуская група ў Вініпігу (Канада), падобна як і ў Монтрэалі, сваю нацыя-нальную дзейнасць сканцэнтруюцца на азнаемленні канадскага грамадзянства з Беларусі і Беларусамі праз песьнінае мастацтва. У гэтай галіне група даблічае вялікіх поспехаў, што не-абходна падчыркнуць, як біспрэчную заслугу нашых суродзічаў гэтага канадскага гораду.

У сакавіку 1951 году тут зарганіза-ваўся Гуртак Мастакай Самадзейнасці беларускай народнай песьні і танцу пад мастакім кіраўніцтвам здолбунага ака-дышыністага А. Радчанкі і арганізатый-ным кіраўніцтвам М. Сільвановіча. Група здабыла папулярызацию і прызнанне сярод Канадскай галоўнай дзякоўчы ейнаму салістаму, геніяльному маладому съпеваку Міхалу Радчанку.

За два гады свайго існавання Ансамбль, апрача канцэртаў да Белару-саў, выступаў 9 разоў на міжнародных фестывалах і іншых імпрэзах, а ягона-му скіру М. Радчанку прыходзілася ча-ста съпіваць цераз канадскае радыё СВС.

На фотадзімках у піскіні радзе:
1. Група Мастакай Самадзейнасці Бе-ларускай Народнай Песьні і Танцу ў Ві-ніпігу выконвае беларускі народны та-нец «Лівоніхі» на гарадскім пляцы пе-рад канадскімі глядачамі; 2. аргані-заторы і сібры Гуртка Мастакай Самад-зейнасці Беларускай Народнай Песьні Танцу пасля першага выступлення 25 сакавіка 1951 г.

Медаль «ЮНЕСКО», прызнаны лівон-скаму студонікам ансамблю за мастац-кае выкананне беларускае праграмы на Міжнародным Канцэрце ў Брюкселе 7. 7. 1953 г.

АД РЭДАКЦЫИ: Наш фотомантаж з'яўляецца далёка няпоўным, бо нека-торыя нашыя суродзічы, як прыкладам у Нью Ёрку, ня прыслалі нам патроб-ных дадзеных і матарыялаў, ня глядзя-чы на тое, што мы прац газету, а нека-торых і ў спэцыяльных лістох сваячас на гэтага прасілі.

„Мы выйдзем шчыльнымі радамі...“

ДА 33-Я ГАДАВИНЫ СЛУЦКАГА ПАУСТАНІЯ

(Заканчэнне з папярэдняга нумару)

14. 11. 1920 г. 107 прадстаўнікоў ад го-
раду і 15 воласціцяў Случчыны събіра-
масць думаць і вершы, як чалавек хо-
щацца выварачаньне людзкага нутра-
шчэ бальшавікамі. У працах Зыезду
бяроў ўдзел камісар Ураду Беларускай
Народнай Рэспублікі на Случчыну Паў-
ла Жаўрыд, ён-жа і прадстаўнік Ра-
ды БНР. Зыезд выбірае Раду Случчыны
у складзе 17 чалавек на чале з Прак-
левічам, вітае Раду БНР, пратестуе су-
працы заніццю нашаца Бацькаўшчыны
чужацкім і самазванымі савецкімі
ўладамі ды забавязацца адтварыць усе
свае сілы на адбудову Бацькаўшчыны.
Сыпешна пачынаеца фармаванье вай-
сковых збройных сіл. У мясткучу Се-
межава фармуеца беларускі полк пад
рэакцыйна-шавіністичных колаў эмігра-
ції, якія здолено пераканацца съвет аў-
тарыўскай краіны — 600 мільёнаў зі-
пераважна калеўніцкіх, атрымала
свою незалежнасць — 800 мільёнаў із
пародаў, што мелі незалежнасць паліты-
ческіх існаваніяў, страціла яго, апінўшы-
ся ў ярме маскоўскай няволі, што ўж-
ляе сабою найнавейшую і найгоршую
форму калеўніцтва. На нашай-же баць-
каўшчыне, у г. зв. ВССР, маючай і свае
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

27-га лістапада 1920 г. слаба ўзброеная
і насыпех сфармаваныя войскі БНР у
складзе толькі адна дывізія пайшлі ў
ніроўны бой. Дывізія стрымоўвала цік
усле 16-ае савецкую армію. Тады былі кі-
нуты на фронт г. зв. інтэрнацыянал-
ныя аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-
ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

«Тым, што паўсталі й пайшлі паміраць,
каб жыла Бацькаўшчына» — слова вы-
шытвыя рукамі беларускіх сялянок на
баявым сцягуту Случчукі змагаюць, пера-
дающе адзін із найблізькіх яркіх мамэнтаў
Случчай этапу — бязьмежную ахвяр-
насць для беларускай нацыянальна-
вызвольнай ідзі.

Угодкі Случчакі збройнага парызу Бе-
ларускага народу, угодкі першай ваян-
ной сутыкчы БНР з бальшавіцкай Рәсей-
ской стыхійна прынялі ў нашыя народзе,
як Дзень Герояў, дзень адданьня чэсці
тym сотням і тысячам бязьменных муч-
нікаў, палеглых на толькі на полі бою,
але ў замардаваных у катоўніх ВЧК-
НКВД-МВД ды нязылічных канцляг-
рах брунатнай чырвонай фашызму.

І гэныя сотні і тысячы навінных і ня-
ведамых наам сяняня мучанікаў, бадай
што большай вымагаюць ад нас пашаны,
чымся тэя, што злажылі свае галовы ў
вадчыненіем змаганіні, бо іхнія мараль-
ныя і фізычныя мукі не паддаюцца апі-
санью людзкім словамі.

Калі яшчэ да нядайна парызу замараж-
валася ў жымах пры чытаныні літара-
турных вобразуў мукай чалавека дантай-
скага пекла ў ведамым творы італьян-
скага эпіка, то якім-ж аны выглядаюць
дзяціннымі збажукамі ў парадунані із
тых «пеклам» на адной шостай частцы
съвету, пеклам на толькі самых МВД-
оўскіх засценкаў, ці быльш нямецкай
фашыстскай газоўнай, але пеклам
штодзённага сучаснага падсавецка-ра-
сейска-бальшавіцкага чалавека!

Нідзе гэтак, як у СССР гэтулькі не
съпяваюць ад чалавеку, як найвышэйшай
каштоўнасці, аб чалавеку гаспадары
краю, якому ўлада імкнецца стварыць
рай на зямлі, але нідзе ў ніколі чалавек
народ ня будзе патрабаваць нічай ды-
тоўкі, з кім, калі і як ён мае федара-
вацица.

Нічога тут не паможа нікі лімант аб

партэбай, а самае галоўнае — немагчы-
масць думаць і вершы, як чалавек хо-
щацца выварачаньне людзкага нутра-
шчэ бальшавікамі. У працах Зыезду
бяроў ўдзел камісар Ураду Беларускай
Народнай Рэспублікі на Случчыну Паў-
ла Жаўрыд, ён-жа і прадстаўнік Ра-
ды БНР. Зыезд выбірае Раду Случчыны
у складзе 17 чалавек на чале з Прак-
левічам, вітае Раду БНР, пратестуе су-
працы заніццю нашаца Бацькаўшчыны
чужацкім і самазванымі савецкімі
ўладамі ды забавязацца адтварыць усе
свае сілы на адбудову Бацькаўшчыны.
Сыпешна пачынаеца фармаванье вай-
скowych збройных сіл. У мясткучу Се-
межава фармуеца беларускі полк пад
рэакцыйна-шавіністичных колаў эмігра-
ції, якія здолено пераканацца съвет аў-
тарыўскай краіны — 600 мільёнаў зі-
пераважна калеўніцкіх, атрымала
свою незалежнасць — 800 мільёнаў із
пародаў, што мелі незалежнасць паліты-
ческіх існаваніяў, страціла яго, апінўшы-
ся ў ярме маскоўскай няволі, што ўж-
ляе сабою найнавейшую і найгоршую
форму калеўніцтва. На нашай-же баць-
каўшчыне, у г. зв. ВССР, маючай і свае
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвінку, выму-
шаны аддзелы, што складаліся пераважна
из Кітайцаў.

Гераічныя Случчакі — воіны рэгуляр-

ных збройных сіл новаадраджанай
Рэспублікі, узделнікі першай вайны з
бальшавікамі, вайны ў вабароне сваіх
земляў і свайго народнага ўраду, на ма-
ючыя ніякай дапамогі ад воінавата съвету
імпрыяцістыя на здолелі навет ства-
ні собскага заплечча, бо ўвесі край ужо
быў захоплены ворагам, трывалісі цэлы
месяц і толькі 28. 12. 1920 г., пад напорам
пераважаючых сіл на неазвін

Да праблемы беларускага казацтва

ПРАФ. Л. АКІНШВІЧ: КРЫВІЦКАЕ КАЗАЦТВА У XVII СТ. («САКАВІК», № 1/2, 1948 Г.)
(З РЭФЭРАТУ, ЧЫТАНАГА 17. Х. 1953 У КРЫВІЦКІМ НАВУКОВЫМ Т-ВЕ ПР. СКАРЫНЫ У НЮЮ ЕРКУ)

АД РЭДАКЦЫИ: Ніжэшава рэцензія
Б. Скарыніча на артыкул праф. Л. Акіншвіча аб беларускім казацтве зьяўляеца мнона спозненай, бо менаваны артыкул паявіўся п'ять год таму назад, у 1948 г. Аднак зъмяшчаем яе ахвотна з тае прычыны, што рэцензія гэтая, як чытатч пераканаеца, ня перастаючи быць рэцензій, зьяўляеца адначасна незалежным ад працы праф. Акіншвіча артыкулам, які прыносіць шмат цікавых дадзеных аб мала дагэтуль распрацаванай у нас тэме, якой зьяўляеца беларускае казацтва.

*

З прычыны зялезнай запоны, праходзячай перад вайною па лініі Рыськае мяжы, Беларусь з так званае заходніяе Беларусі могуць ня ведаць, што гэта ня першы артыкул праф. Л. Акіншвіча на беларускую тэму і ў беларускай мове; у дванаццаціх гадох друкаваліся ягоны артыкулы на беларускія тэмы ў «Польмі», менскім часапісе беларускім. Могуць таксама ня ведаць, што съядомы Беларусь ён з эміграцыйнай часу, а здаўна, хіба яшчэ із студэнцкіх часу, а мо' і раней, бо першыя съядоўлены Беларусі ён пераняў ад свайго бацькі, каторы звяў Беларусь свайгі бацькаўшчынаю. Праф. Акіншвіч належала да тых съядомых Беларусу, каторых дыжэ не ставала і яшчэ не стае ў беларускім руху. Прыйчына гэтага ёсьць месцы ягонара нараджэння, з чым, хіба, быті звязаны і месцы ягоных студэнцій і пасльей наукоўская працы. Паходзіць ён з Гомельшчыны, а знае добра і беларускую прастроту па падніне ад яе, значыцца, галоўна паяўночную Чарнігайшчыну аж да ракі Цецерава. Праўда, просьле першае съветнае вайны Гомельшчына пера стала быць паветам, што астраваўся ў рух беларускім, але Чарнігайшчына таюю краіна засталася, ня кожуучы ўжо пра Аўруччыну, край уздоўж ракі Вужа. Акіншвіч, адлы, як кабінетны вучоны, быў бы асабліва карысны ў цэнтры беларускіх працы, зн. у Менску. Калі-б ён там быў паміж дэзвіюма съевтнімі войнамі, дык некаторыя справы, як наука, гісторыя беларускага права і праўніцкія терміналёгія шмат ляпей выглядалі-б. Ягоны падыход да праўніцкай терміналёгіі зусім чиста правільны.

I ня першы ў «Сакавіку» артыкул Акіншвіча пра беларуское казацтва. Ягоны артыкулы на гэтую тэму друкаваліся ў дванаццаціх гадох у менскім «Польмі». Акіншвіч адзін, што адкрыў у нас беларуское казацтва і паказаў прычыны ягонара паўстання. А гэта мае не малое значынне ў беларускай гісторыяграфіі.

Калі мова пра казакоў, дык дазволіце пра адхін, ня зусім звязаны з тэмой. Украінскі рамантызм пастызызуў казакоў. Расейская літаратура ня выхваляла, нат ня ставілася пастызыўна да казакоў донскіх, ані да іхнае масы, ані да праўдайроў — Сыценькі Разіна, Булавіна, Пугачова, бо з донскімі казакамі Масква ваявала, а, пасля перамогі над імі, іхных правадайроў вазіла на зьдзек у зязнай клетцы і потым чашцвертавала. Выняткам быў Ярмак, каторы, будучы на службе ў купцоў Строганавых, зазываў Маскве Сібір. Але да казакоў украінскіх, часу быць іх пад Польшчу, расейская літаратура накштавілася і памагала Украінам іх пастызызаці, асабліва-ж гэта рабілі пішчына парасейску Украінцы. Пад упрымав такое падвойнае пастызыі і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзынік казацтва не залежыў ад нацыянальнаса характеристу народу, ад яго вышишасці або нішшасці. Узынік казацтва ён выясняе прычынамі географічнымі: казакі маглі паўстана на «дзікім полі», вось-же на прасторы астайлай, неарганізаванай, дзе, з другога боку, тро было сцерагчыся ўзялікі пастызы і беларускія чытатчы былі пераняўшы пагляд на казакоў як на штош лепшае за сялянскіе ці мяшчанскае жыхарства Беларусі. Акіншвіч накштавіла пра казацтва пагляду. У гэтym артыкуле ён выясняе, што ўзын